

DOC 351

לכסיקון כל

המ"א ה"ת"א

390'4

רמ"א (ראש המפקדה הארצית)

התפקיד הבכיר ביותר בהגנה בשנים 1938-1948. המ"א הפריטטית הוקמה ב-1931, אך רק ב-1938 החליטה הסוכנות היהודית למנות מטעמה חבר נוסף כראש למ"א. כדי שהרמ"א יזכה לאמון מצד כל חברי המפקדה, נבחרו לתפקיד בתחילה אישים נייטראליים שלא היו פעילים באחד משני המחנות המיוצגים בה.

ירושלים, י' תשרי תש"א
1.7.41

הנני להודיעך כי נתמנית מטעם ההנהלה לתפקיד רמ"א. הנני בטוח כי תקבל את הפנוי ועלי לבקש להתקשר סיד עם ה-רמ"א הקודם ולקבל סידור את העניינים.

כידוע לך הגיש ה-רמ"א הקודם את התפטרותו לפני כסה זמן. את התפטרותו זו יכולתי לקבל רק ככרו.

הנני מבטיח לך עזרה סלאה ופאחל לך הדלחה שלסה בסלוי ת קידך האחראי בתכופה ככה זו.

e.n

הודעת משה שרתוק למשה סנה על מינויו לרמ"א

הרמ"א הראשון (מיולי 1938) היה האדריכל פרופ' יוחנן רטנר, לימים אלוף בצה"ל. אחריו מונה בנובמבר 1939 המהנדס יעקב רייזור. ביולי 1941 בא במקומו ד"ר משה קליינבוים-סנה, שהתמיד בתפקיד למעלה מ-5 שנים. בסתיו 1946 היה זאב פיינשטיין-שפר לרמ"א, ובינוי 1947 מונה הרמ"א האחרון, ישראל גלילי.

בחודש האחרון לפני הפיכת ההגנה לצה"ל, וערב העברת האחריות לענייני הביטחון מהנהלת הסוכנות למנהלת העם, ביטל דוד בן-גוריון את תפקיד הרמ"א, אך נוכח ההתנגדות שצעד זה עורר בצמרת ההגנה ובהנהגה הפוליטית, הוא החזיר את ישראל גלילי, אך לא כרמ"א, והתפקיד בוטל סופית.